

Vyhlášení esejistické soutěže

15. Evropská
studentská soutěž
o nejlepší esej
2026

Univerzální lidská práva – krásný mýtus světa včerejška?

15. evropská esejistická soutěž pro studenty

MNICHOV/PRAHA, 14. ledna 2026: 15. evropská esejistická soutěž klade otázku „Univerzální lidská práva – krásný mýtus světa včerejška? Osobní esej o pochybnostech, obhajobě nebo znovuobjevení jednoho konceptu“ Esejistickou soutěž vyhlašují spolkový předseda Ackermann-Gemeinde Dr. Albert-Peter Rethmann a předseda Společnosti Bernarda Bolzana doc. Matěj Spurný. Soutěž se koná v souvislosti s 34. brněnským sympoziem „Dialog uprostřed Evropy“ (27. až 29. března 2026) v Brně.

Jsou lidská práva skutečně měřítkem globální politiky? A pokud nikoli, měla by být? Nebo jsou pouze argumentem, kterým Západ prosazuje své cíle (když se mu to hodí)? Dává argumentace lidskými právy smysl pouze, existuje-li konsensus napříč národy a náboženstvími, nebo jsou klíčová právě tehdy, když takový konsensus neexistuje?

Dnešní svět nás každodenně přesvědčuje o tom, že nakonec rozhoduje síla silnějšího. Ne že by se v mnoha otázkách světové politiky zájmy velmocí neprosazovaly i dříve. Po většinu poválečné éry však musely být legitimizovány univerzálními hodnotami svobody a lidské důstojnosti. Respektování lidských práv se v poválečném období stalo příkazáním, které bylo alespoň deklarativně závazné pro všechny zúčastněné strany.

V uplynulých dvou desetiletích dali ovšem autoritářští vládci od Teheránu po Moskvu jasně najevo, že tuto zásadu považují za neplatnou a ani nepředstírají, že jejich imperiální politika či způsoby ovládání vlastních společností sledují cíl spojený se svobodou a právy jednotlivce. S transakční politikou Donalda Trumpa a válkou proti Gaze se nyní i Západ jednoznačně vzdal doktríny lidských práv a vlastní bezpečnost či ekonomické zájmy začal prohlašovat za dostatečný důvod k zabírání cizích území, vedení válek i k zabíjení civilistů doma či v zahraničí. Lze se ptát, zda je to logickým důsledkem vyprázdnění konceptu lidských práv, který stejně slouží pouze jako nástroj k legitimizování mocenské politiky. A zda tedy žijeme v mnohem upřímnějším světě, kde legitimní zájmy nejsou zakrývány krásnými řečmi a hodnotami. Pokud tomu tak je, je třeba se zamyslet nad tím, jaká nová pravidla a hodnoty dávají tomuto světovému řádu smysluplný rámec. Nebo se jedná o cynismus, který nakonec povede k rozpadu mezinárodního systému a nekontrolovatelné vládě nejbohatších a nejmocnějších? Pokud ano, jaké cesty by mohly vést k opětovnému posílení autority lidských práv? Zůstane obsah budoucí doktríny lidských práv stejný, nebo se musí změnit? A jak by měla být lidská práva v budoucnu uplatňována jinak než dosud? Kdo a jakými prostředky může prosadit jejich dodržování?

Soutěž je určena všem studentům, kteří se chtějí kriticky zabývat průniky filozofie, etiky, politiky a veřejného života. „Srdečně zveme studenty a studentky, aby se těmito otázkami zabývali ve formě eseje a představili svůj osobní pohled,“ říká předseda Ackermann-Gemeinde Albert-Peter Rethmann. „Osobní stanovisko je pro nás zásadní zprávou. Studenti mohou samozřejmě problematiku nasvítit perspektivou svého odborného zaměření, hodně nás ale zajímají životní zkušenosti, které je vedou k zaujetí určité pozice,“ vysvětluje předseda Společnosti Bernarda Bolzana, český historik Matěj Spurný.

Vítězové představí své oceněné eseje 28. března 2026 na 34. brněnském sympoziu „Dialog uprostřed Evropy“. Ochota osobně se účastnit prezentace prací v Brně (na náklady organizátorů) je podmínkou pro účast v soutěži. Vítězná práce bude odměněna částkou 500 €. Druhý a třetí vítěz obdrží za své eseje 300 € resp. 200 €. Příspěvky by měly mít rozsah minimálně 4000 a maximálně 7000 znaků a mohou být napsány v němčině, češtině nebo slovenštině.

Vítěze vybere porota složená ze zástupců německých a českých institucí pod předsednictvím Dr. Alberta-Petera Rethmanna a doc. Matěje Spurného. Plánuje se zveřejnění oceněných prací.

Příspěvky k výše uvedenému tématu je třeba zaslat **do 15. února 2026** e-mailem na adresu essay@ackermann-gemeinde.de s uvedením jména, adresy, e-mailové adresy, věku, univerzity, oboru studia a telefonního čísla. Soutěže se mohou zúčastnit vysokoškolští studenti a doktorandi z Německa, Česka, Rakouska, Slovenska, Polska a Maďarska.

Více informací o soutěži esejí: Mehr Informationen zum Essaywettbewerb: www.ackermann-gemeinde.de/essay

